

Administration of the Student Support System of Educational Institutions under the Chaiyaphum Provincial Learning Promotion Office

Thanyapat Oomta¹ and Suttisak Kaewjinda²

Nakorn Ratchasima College, Thailand

¹E-mail: Tum.tanyapat@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-3300-5187>

²Corresponding E-mail: Suttisak28@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-5501-7261>

Received 17/03/2024

Revised 05/05/2024

Accepted 20/07/2024

Abstract

Background and Aims: Research on "Administration of the student support system of educational institutions under the supervision of the Chaiyaphum Provincial Learning Promotion Office" has the objectives to (1) study the level of administration of the student support system of educational institutions under the supervision of the Chaiyaphum Provincial Learning Promotion Office. (2) Compare opinions of personnel regarding the administration of the student support system. Classified according to the position, duties and size of educational institutions. (3) Study guidelines for developing and improving the administration of student support systems in educational institutions in Chaiyaphum Province.

Methodology: The research sample consists of civil servants, government employees and contract employees who work in educational institutions under the Chaiyaphum Provincial Learning Promotion Office in the academic year 2023, numbering 226 people. The sample size was determined using the Crejcie and Morgan tables. The tools used to collect data include a questionnaire with a reliability equal to 1 and a structured interview. Data analysis uses statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation, T-test, F-test, and qualitative data analysis.

Results: The results of the research found that (1) opinions regarding the administration of the student support system of educational institutions under the Chaiyaphum Provincial Learning Promotion Office; Overall, it is at a moderate level. (2) When comparing opinions of personnel regarding the administration of the student support system. Classified by location and size of educational institution It was found that overall there was no difference and when considering the different aspects, no differences were found either. (3) Guidelines for developing the administration of the student care and support system include: 1) Knowing students

individually: Educational institutions should seriously operate the student care and support system. By appointing a responsible person and storing student information up to date. 2) Student screening: Educational institutions should take information from each student to screen and divide students into groups according to specified criteria. 3) Problem prevention and resolution: Educational institutions should educate students about the problems they face. To provide students with knowledge and the ability to solve recurring problems. 4) Promoting student development: Educational institutions should organize activities that match the interests of students. To instill social responsibility. 5) Referral aspect: Educational institutions should coordinate with specialists related to student problems in order to provide appropriate assistance.

Conclusion: Administration of the student support system of educational institutions under the Chaiyaphum Provincial Learning Promotion Office According to the opinions of personnel classified by position and the size of the educational institutions, overall, are not different. When considering each aspect, it was found that every aspect was not different.

Keywords: Administration of the student support system; Office of Learning Promotion; Student support system

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ

ธัญพัฒน์ อ่อนตา และ สุทธิศักดิ์ แก้วจินดา

วิทยาลัยนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวิจัยเรื่อง "การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ" มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาภายใต้การกำกับของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา (3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาของจังหวัดชัยภูมิ

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงานราชการ และพนักงานจ้างเหมาบริการ ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาภายใต้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 226 คน ซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างถูกกำหนดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 1 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่า (1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาแยกตามด้านต่าง ๆ ก็ไม่พบความแตกต่างเช่นกัน (3) แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล: สถานศึกษาควรดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างทันสมัย 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน: สถานศึกษาควรนำข้อมูลของนักเรียนแต่ละรายมาคัดกรองและแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา: สถานศึกษาควรให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เผชิญ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความรู้และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นซ้ำได้ 4) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน: สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียน เพื่อปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคม 5) ด้านการส่งต่อ: สถานศึกษาควรมีการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนเพื่อการช่วยเหลือที่เหมาะสม

สรุปผล: การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้; ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทนำ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 5 ระบุว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ตามกฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักถึงความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนรู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ มีความพอเพียง มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตนเอง รวมถึงการเป็นครอบครัว รอบคอบ มีคุณธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต นอกจากนี้ ยังต้องมีส่วนในความสำเร็จของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เป็นพลเมืองที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างสงบสุข วัตถุประสงค์ดังกล่าวยังรวมถึงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับพัฒนาการของโลก ตลอดจนให้โอกาสบุคคลพัฒนาหรือเพิ่มพูนทักษะของตนให้สูงขึ้นหรือปรับเปลี่ยนตามความถนัด ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีการปรับอายุและระยะเวลาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียน และให้นำบทบัญญัติในมาตรา 9 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ราชกิจจานุเบกษา 2566)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลักในการทำงานร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน ระบบนี้มีกระบวนการ วิธีการ และเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิมีสถานศึกษาในสังกัดทั้งหมด 16 แห่ง เรียกว่า ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ โดยมีหน้าที่หลักในการจัดการ ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และ (3) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ โดยคำนึงถึงความหลากหลายและความต้องการของผู้เรียน พร้อมเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายในการจัดการศึกษาเป็นประชากรทุกช่วงวัย ทำให้เกิดความท้าทายในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยมีความต้องการที่แตกต่างกัน การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาภายใต้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมียังไม่ประสบความสำเร็จ ปัญหาดังกล่าวเกิดจาก

หลายปัจจัย เช่น สถานศึกษาไม่ได้กำหนดกรอบและรายละเอียดในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างชัดเจน กระบวนการและวิธีการดำเนินงานไม่หลากหลายและไม่ครอบคลุมปัญหาของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงวัย นอกจากนี้ ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน รวมถึงการส่งต่อ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

ด้วยความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาระบบบริหารการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การส่งเสริม ประโยชน์สูงสุดให้แก่แก่นักเรียนในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตาม ตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ

การทบทวนวรรณกรรม

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในด้านต่าง ๆ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ และมีคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงมีวิถีชีวิตที่เป็นสุข โดยกระบวนการนี้รวมถึงการให้การศึกษา การส่งเสริมป้องกัน การให้ความช่วยเหลือ และการแก้ไขปัญหาที่นักเรียนเผชิญ ในยุคที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมในหลายด้าน ทั้งในเชิงบวกและลบ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ การระบาดของยาเสพติด และการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ที่อาจสร้างปัญหาให้กับครอบครัว ก่อให้เกิดความทุกข์ ความเครียด และการปรับตัวที่ไม่ดี ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกายของผู้เกี่ยวข้องทั้งสิ้น ครูที่ปรึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้กระบวนการนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

ิตินัดดา สิงห์แก้ว (2562) ศึกษาการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่ามีปัญหาขาดการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ขาดการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรPDCA ของโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ ได้แนวทางการ

ดำเนินงานซึ่งต้องมีการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ในการจัดทำ ร่างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นคู่มือที่สมบูรณ์มีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน มีแบบฟอร์มเอกสารการประเมินและแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนให้ชัดเจนตามวงจร PDCA เพื่อใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ

ขวัญเนตร มุลทองจาด (2564) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ และการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสีพบว่าผู้บริหารควรจัดเวลาให้ครูได้มีกิจกรรมร่วมกับนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้น ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารควรเพิ่มแบบประเมินนักเรียนให้มีความหลากหลาย อาจมีการนำโปรแกรมสำเร็จรูป โปรแกรมประเมินพฤติกรรมนักเรียนเข้ามาใช้เพื่อความสะดวกใน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ครูควรสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ทักษะ และเสริมสร้างประสบการณ์ของตนเองให้เต็มตามศักยภาพ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญา ผู้บริหารควรจัดอบรมครูให้เข้าใจกระบวนการและเทคนิคการให้คำปรึกษาเบื้องต้น เพื่อสามารถให้คำปรึกษา แนะนำได้เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาและธรรมชาติของนักเรียน ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางการส่งต่อนักเรียนให้ชัดเจน และให้ความรู้กับครูที่ปรึกษาในการส่งต่อ เพื่อดำเนินการส่งต่อนักเรียนได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ

นุรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน อำเภอสายบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 พบว่าโดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญา รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง นักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

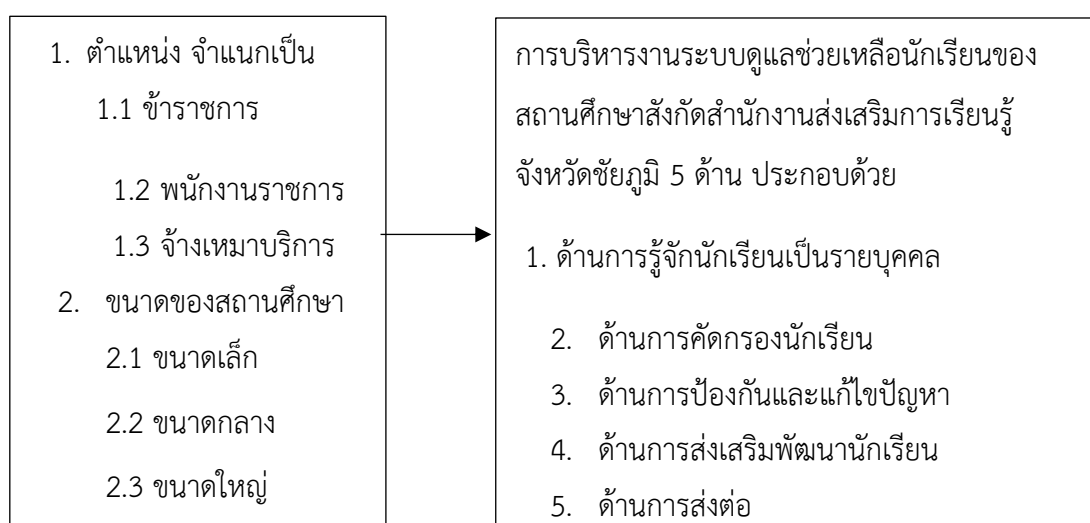
มานิช ตัญยงค์ (2564) การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี สหวิทยาเขตพุเตย พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการบริหารงานที่มีระดับสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วม และด้านนโยบายตามลำดับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 16 แห่ง โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ทั้ง 5 ด้าน

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ และจ้างเหมาบริการ ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 16 สถานศึกษา ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 527 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ และจ้างเหมาบริการ ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 226 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling) ซึ่งจำแนกตามตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาระดับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ และเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ตาม

ความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษาด้วยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) โดยมีข้อคำถาม 4 ด้าน ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ มี 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 5 ด้าน

2.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

3.4 นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3.5 ปรับปรุงแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ต้องมีค่าตั้งแต่ .60-1.00 ได้ค่า IOC=1

3.6 นำแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.7 นำเสนอแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากบุคลากรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครราชสีมา

3.8 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 60 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เหมาะสม มีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป ได้ค่า = 1.00

3.9 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1.1 ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ

4.1.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์เพื่อขออนุญาต นัดหมายสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 15-30 นาที และบันทึกข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสัมภาษณ์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมบูรณ์ (บุญชม ศรีสะอาด 2553)

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

5.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

5.5 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ข้าราชการ	44	19.40
พนักงานราชการ	89	39.60
พนักงานจ้างเหมาบริการ	93	41.00
รวม	226	100.00
ขนาดของสถานศึกษา		
เล็ก	20	9.00
กลาง	45	20.00
ใหญ่	41	18.00
ใหญ่พิเศษ	120	53.00
รวม	226	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็นกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ดังนี้ ข้าราชการ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 19.40 พนักงานราชการ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 39.60 และพนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานในสถานศึกษาหลากหลายขนาด โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีผู้ตอบแบบสอบถาม 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 ขนาดกลาง 45 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ขนาดใหญ่ 41 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 และขนาดใหญ่พิเศษ 120 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ปรากฏดังตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.20	0.94	ปานกลาง	2
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.14	0.93	ปานกลาง	5
3	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาย	3.23	0.90	ปานกลาง	1
4	ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	3.19	0.89	ปานกลาง	4
5	ด้านการส่งต่อ	3.20	0.88	ปานกลาง	3
ภาพรวม		3.19	0.91		

จากตารางที่ 2 แสดงผลการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.19; S.D. = 0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาย ($\bar{X}$ = 3.23; S.D. = 0.90) รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}$ = 3.20; S.D. = 0.94), ด้านการส่งต่อ ($\bar{X}$ = 3.19; S.D. = 0.88) และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X}$ = 3.19; S.D. = 0.89) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}$ = 3.14; S.D. = 0.93)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ข้าราชการ		พนักงานราชการ		จ้างเหมาบริการ		F	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	8.80	5.44	17.80	13.196	18.60	17.80	1.312	.27

ด้าน ที่	รายการ	ข้าราชการ		พนักงานราชการ		จ้างเหมาบริการ		F	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
2	ด้านการคัด กรอง นักเรียน	8.80	5.56	17.45	13.28	18.60	18.18	.655	.52
3	ด้านการ ป้องกันและ แก้ไขปัญหา	8.80	5.486	18.35	13.718	18.60	21.13	.253	.78
4	ด้านการ ส่งเสริม พัฒนา นักเรียน	8.80	5.096	17.80	12.868	18.60	21.30	1.384	.25
5	ด้านการส่ง ต่อ	8.80	5.146	17.80	13.08	18.60	20.85	.393	.68
ภาพรวม		8.80	5.34	17.84	13.23	18.60	19.85	0.80	0.50

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ และพนักงานจ้างเหมาบริการ ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล	ระหว่างกลุ่มภายใน	1.891	3	.630	.822	.483
	กลุ่ม	170.304	222	.767		
	รวม	172.195	225			
ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่มภายใน	2.519	3	.840	1.227	.301
	กลุ่ม	151.854	222	.684		
	รวม	154.373	225			
ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	ระหว่างกลุ่มภายใน	3.189	3	1.063	1.685	.171
	กลุ่ม	140.077	222	.631		
	รวม	143.267	225			

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการส่งเสริมพัฒนา นักเรียน	ระหว่างกลุ่มภายใน	2.027	3	.676	1.026	.382
	กลุ่ม	146.231	222	.659		
	รวม	148.258	225			
ด้านการส่งต่อ	ระหว่างกลุ่มภายใน	3.847	3	1.282	1.905	.130
	กลุ่ม	149.411	222	.673		
	รวม	153.258	225			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่มภายใน	2.6946	3	.898	1.333	0.293
	กลุ่ม	151.575	222	.683		
	รวม	154.270	225			

จากตารางที่ 4 แสดงว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านก็ไม่มี ความแตกต่างกัน

สรุปได้ว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็ไม่มี ความแตกต่างกันเช่นกัน

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การดำเนินการที่ควรให้ความสำคัญสูงสุด คือ การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีการกำกับดูแลที่ชัดเจนและเป็นระบบ รวมถึงควรมีการจัดทำแฟ้มประวัตินักเรียนให้เป็นปัจจุบันสำหรับทุกคน เพื่อให้สามารถติดตามพัฒนาการของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่องและครบถ้วน รองลงมาคือ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง เพื่อให้มั่นใจว่าแต่ละด้านได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน การดำเนินงานที่ควรให้ความสำคัญสูงสุด คือ การนำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลมาใช้ในการคัดกรอง เพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามระดับความเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มปกติ, กลุ่มเสี่ยง, และกลุ่มที่มีปัญหา ซึ่งจะช่วยให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสมและตรงจุด รองลงมาคือ การดำเนินการตามขั้นตอนอย่างจริงจัง เพื่อให้การคัดกรองเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และควรมีการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

3.3 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา การดำเนินการที่ควรให้ความสำคัญสูงสุด คือ การให้สถานศึกษาดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง เพื่อให้การแก้ปัญหานักเรียนเกิดขึ้นได้อย่าง

มีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ การให้ความรู้ต่อประเด็นปัญหาของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นและมีทักษะในการแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองในอนาคต และสุดท้ายคือ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความสนใจ เพื่อปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคม

3.4 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน การดำเนินการที่ควรให้ความสำคัญสูงสุด คือ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง เพื่อให้การส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีความต่อเนื่องและเป็นระบบ รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะตามความถนัดและปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคม และสุดท้ายคือ การดำเนินงานตามขั้นตอนที่เป็นระบบอย่างจริงจัง เพื่อให้การส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีประสิทธิภาพ

3.5 ด้านการส่งต่อ การดำเนินการที่ควรให้ความสำคัญสูงสุด คือ การให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนเข้ามาช่วยเหลือ โดยการประสานงานอย่างเหมาะสม รองลงมาคือ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง เพื่อให้กระบวนการส่งต่อนักเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น และสุดท้ายคือ การดำเนินงานตามขั้นตอนที่ชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อให้การส่งต่อนักเรียนมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ พบว่าโดยภาพรวม การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "ด้านการคัดกรองนักเรียน" ซึ่งอาจเกิดจากการที่สถานศึกษาขาดผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง และขาดการนำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลมาใช้ในการคัดกรองและแบ่งกลุ่มผู้เรียน ว่าเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มที่มีปัญหา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรพลอย พัฒนะแสง (2565) ที่ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ซึ่งพบว่า สภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การเรียงลำดับความต้องการที่จำเป็นในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เรียงจากความต้องการมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน, ด้านการส่งเสริมนักเรียน, ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล, ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สาเหตุที่การคัดกรองนักเรียนมีความสำคัญสูงสุดอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูในบางโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในกระบวนการ

ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามขั้นตอนหรือแผนที่วางไว้ได้ นอกจากนี้ยังมีสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงาน ซึ่งส่งผลให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ เช่น กระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนซับซ้อนและต้องจัดเตรียมเอกสารจำนวนมาก ทำให้ครูมีภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากหน้าที่หลักในการสอน ซึ่งส่งผลให้เวลาที่ครูใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนลดลง ข้อค้นพบนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทิดศักดิ์ ยะยอง (2562) ที่ศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านดอยคำ อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ซึ่งพบว่าครูยังไม่มีความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนทั้ง 5 ขั้นตอน และยังขาดความรู้ในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการสร้างเครื่องมือแบบเก็บข้อมูลที่ตอบโจทย์สภาพปัญหาของนักเรียน อีกทั้งยังขาดการบันทึกข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ขาดการประชุมชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการทำงาน และขาดการติดตามประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมและในรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่สถานศึกษาขาดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ขาดการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง และครูยังไม่มีความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอในการดำเนินงานตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การขาดการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและการติดตามผลที่ต่อเนื่องยังสะท้อนให้เห็นจากงานวิจัยของ ธิติณัฏฐา สิงห์แก้ว (2562) ที่ศึกษาการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA กรณีศึกษาโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ซึ่งพบปัญหาการขาดระบบที่เป็นรูปธรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง การใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ ได้แนวทางในการดำเนินงานโดยการจัดทำคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สมบูรณ์ ซึ่งรวมถึงการกำหนดเกณฑ์การประเมิน การใช้แบบฟอร์มเอกสารที่ชัดเจนในการประเมินและบันทึกพฤติกรรมนักเรียนตามวงจร PDCA เพื่อช่วยในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา สุขสำแดง (2563) ที่ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมระบบดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ "การส่งต่อนักเรียน" ดังนั้นจึงควรมีการประสานงานระหว่างครูที่ปรึกษาครูที่ช่วยเหลือนักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นไปอย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ

2.2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ก็พบว่าในทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันเช่นกัน ซึ่งอาจเป็นผลมาจากสถานศึกษาขาดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง และครูยังไม่มีความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอเกี่ยวกับการดำเนินงานตาม 5 ขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณ์ธิดา พุทธิระ (2564) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร 5) เน้นสมรรถนะประจำสายงานของครูประจำชั้น พบว่าโดยภาพรวมมีปัญหาการดำเนินงานในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า 2 ข้อที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ การสรุปผลการคัดกรองนักเรียนและการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังพบว่า การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบกิจกรรมตามความสนใจและเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรม เป็นอีกประเด็นที่ต้องการความสำคัญในการพัฒนา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ แดนไพรี สีมาคม (2564) ที่ศึกษากลยุทธ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพบว่าความต้องการในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษามีคะแนนโดยรวมเท่ากับ 0.302 (PNI_{modified}=0.302) โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้: 1. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 2. ด้านการส่งต่อ 3. ด้านการคัดกรองนักเรียน 4. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 5. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การพัฒนากลยุทธ์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ 12, พันธกิจ 12, เป้าประสงค์ 12, กลยุทธ์ 59 โครงการ/กิจกรรม และ 76 ตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การดำเนินงานพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ขณะเดียวกัน ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้กลยุทธ์การดำเนินงานก็พบว่าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดจากมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ

3. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ อาจประสบปัญหาหลักเนื่องจากขาดการดำเนินงานที่เป็นระบบ ขาดการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง และครูยังขาดความรู้และความเข้าใจในกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายสถานศึกษา โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาโนช ตัญยงค์ (2564) ที่ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยภาพรวมการบริหารงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงในด้านการบริหารจัดการ ตาม

ด้วยด้านบุคลากร การมีส่วนร่วม และนโยบายตามลำดับ ซึ่งเป็นสัญญาณที่ชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชพล เทียงดี (2563) ที่ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่าโดยรวมระบบบริหารงานดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา งานวิจัยของ ขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านการ ดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานอันดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล, การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน, การป้องกันและแก้ไขปัญหา, การส่งต่อ, และการคัด กรองนักเรียน ในการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดอุดมรังสี พบว่าในแต่ ละด้านมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้:

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล: ผู้บริหารควรจัดเวลาให้ครูมีกิจกรรมร่วมกับนักเรียน เพื่อ เสริมสร้างความสัมพันธ์และรู้จักนักเรียนมากขึ้น
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน: ควรเพิ่มแบบประเมินนักเรียนให้หลากหลาย รวมถึงการใช้โปรแกรม สำเร็จรูปและโปรแกรมประเมินพฤติกรรมนักเรียนเพื่อความสะดวก
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน: ครูควรสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียน ได้พัฒนาทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์ให้เต็มตามศักยภาพ
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญา: ผู้บริหารควรจัดอบรมครูให้เข้าใจกระบวนการและเทคนิคการให้ คำปรึกษาเบื้องต้น เพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่างเหมาะสม
5. ด้านการส่งต่อ: ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางการส่งต่อนักเรียนให้ชัดเจน และให้ความรู้กับครูที่ ปรึกษาในการส่งต่อนักเรียนตามกระบวนการที่ถูกต้อง

โดยสรุปแล้ว การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการ เรียนรู้จังหวัดชัยภูมิยังคงต้องพัฒนาในหลายด้าน โดยการกำหนดกระบวนการที่ชัดเจนและการเสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจในงานดังกล่าวจะช่วยให้การดูแลนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด ชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในทุกด้าน ดังนี้:

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษาควรดำเนินการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง โดยควรแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบงานนี้อย่างชัดเจน และต้องมีการเก็บข้อมูลของนักเรียนทุกคนให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน เพื่อให้สามารถติดตามและดูแลนักเรียนได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษาควรจัดทำเกณฑ์ที่เหมาะสมในการแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยพิจารณาจากช่วงอายุและลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน ควรนำข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนมาคัดกรองและจัดกลุ่มอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถดูแลและพัฒนานักเรียนได้ตรงตามความต้องการ

1.3 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญา สถานศึกษาควรให้ความรู้เกี่ยวกับประเด็นปัญหาของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้น และสามารถหาทางแก้ไขปัญาที่เกิดขึ้นซ้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างความรู้และทักษะในการแก้ปัญาจะช่วยให้ปัญาต่าง ๆ ได้รับการจัดการที่ดียิ่งขึ้น

1.4 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียนตามความสนใจ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและช่วยให้การพัฒนานักเรียนเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม การให้โอกาสนักเรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ จะส่งผลดีต่อการเติบโตของนักเรียนในด้านต่าง ๆ

1.5 ด้านการส่งต่อ สถานศึกษาควรมีการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับปัญาของนักเรียน เพื่อให้การส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ การส่งต่อนักเรียนให้ได้การดูแลที่เหมาะสมในกรณีที่ต้องการความช่วยเหลือเฉพาะทางเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการปัญาของนักเรียนอย่างครบวงจร

ข้อเสนอแนะเหล่านี้จะช่วยให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชัยภูมิ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพ และขอบข่าย ของงานแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรศึกษารูปแบบ หรือนวัตกรรมเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- กฤษฎีญา พุทธิระ. (2564). ศึกษาการพัฒนาแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร 5) เน้นสมรรถนะประจำสายงานของครูประจำชั้น. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- ขวัญเนตร มุลทองจาด. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. กรุงเทพมหานคร
- แดนไพร สีมาคม. (2564). การศึกษากลยุทธ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เทิดศักดิ์ ยะยอง. (2562). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านดอยคำ อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ธิดินัดดา สิงห์แก้ว. (2562). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณี ศึกษาโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- นุรมาน พิทักษ์สุขสันต์. (2564). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- แพรวพลอย พัฒนแสง. (2565). ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มานิช ตัญยงค์. (2564). การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี สหวิทยาเขตพุทไธยา. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- รัชพล เทียงดี. (2563). การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ราชกิจจานุเบกษา. (2566). ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่ พ.ร.บ.ส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 ยกย่อง กศน. เป็นกรมส่งเสริมการเรียนรู้. หน้า 60-72.

รุ่งนภา สุขสำแดง. (2563). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610

